

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เทศบาลตำบลขุนแก้ว
อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

คำนำ

การทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยมาเป็นเวลานานและฉุดรั้งความเจริญก้าวหน้าการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง โดยส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคม ระบบการเมือง การปกครองและการบริหารราชการเป็นอย่างมาก การแก้ปัญหาคอร์รัปชันจึงเป็นสิ่งสำคัญที่หน่วยงานในภาครัฐ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ อย่างทัดเทียม ที่จะต้องประสานความร่วมมือทั้งภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อร่วมกันพัฒนาปรับปรุงระบบ การบริหารจัดการ และการพัฒนาคนควบคู่ไปพร้อมๆ กัน โดยการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ มีวินัย ตลอดจนค่านิยมอื่นๆ ที่ถูกต้อง รวมทั้งเข้าใจวิถีดำเนินชีวิตที่สมควรและมีคุณค่า

เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าว บรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม งานบริหารทั่วไป สำนักงานปลัดเทศบาลตำบลขุนแก้ว จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเทศบาลตำบลขุนแก้ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐให้เกิดผลในทางปฏิบัติ และเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะ ช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร ขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้เป็นการนำเอาเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ใน องค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะ เป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือมาประเมินความเสี่ยงเพราะมีการเตรียมการป้องกัน ล่วงหน้าไว้ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการ ทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการ ใฝ่ประวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และ ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการทำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในให้ดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในในเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อนและ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลขุนแก้ว จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้านดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต(เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
- ๖.การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
เจ้าหน้าที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสี)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างตรวจสอบการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม
เจ้าหน้าที่เรียกผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	๒	๑	๒

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบพิจารณาในการเสนอขออนุมัติโครงการและงบประมาณที่เกี่ยวข้อง	ดี	✓		

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริต ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ จ่ายเงินงบประมาณ ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการหรือมีการ นำเงินงบประมาณไป ใช้ประโยชน์ส่วนตัว	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์ใน ระหว่างการตรวจรับ งาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการ พิจารณาในการเสนอ ขออนุมัติโครงการและ งบประมาณที่เกี่ยวข้อง	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์ใน ระหว่างการตรวจรับ งาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการ พิจารณาในการเสนอ ขออนุมัติโครงการและ งบประมาณที่เกี่ยวข้อง	๑ พัฒนาสมรรถนะและขีด ความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๑.๑ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้อง รับการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการ ป้องกัน และปราบปรามการทุจริตทั้งใน และต่างประเทศเพื่อให้ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านวิชาชีพ ๑.๒ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลความรู้ทาง วิชาการเพื่อให้มีกระบวนการเรียนรู้ และ การถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนให้มี การศึกษาตัวอย่างกรณี (case study) ๒. ส่งเสริมค่านิยมการยกย่องและเชิดชู ความดี ความซื่อสัตย์สุจริต ๒.๑ โครงการคัดเลือกบุคลากรดีเด่น ๒.๒ ประกวดคำขวัญ บทความ ด้าน การป้องกันการทุจริต ๓. จัดทาระบบตรวจสอบ ควบคุมและ ถ่วงดุลให้เหมาะสม	ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึง กันยายน ๒๕๖๔	หน่วยงานใน สังกัดเทศบาล ตำบลขุนแก้ว

			<p>๓.๑ จัดกิจกรรมตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการควบคุมภายใน</p> <p>๓.๒ จัดกิจกรรมลดความเสี่ยงในการ จัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๓.๓ จัดทำกิจกรรมเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ราคากลาง ทางประกาศและ เว็บไซต์</p> <p>๓.๔ จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง แผนการใช้จ่ายเงิน และเผยแพร่ให้ ประชาชนทราบ</p>		
--	--	--	---	--	--